

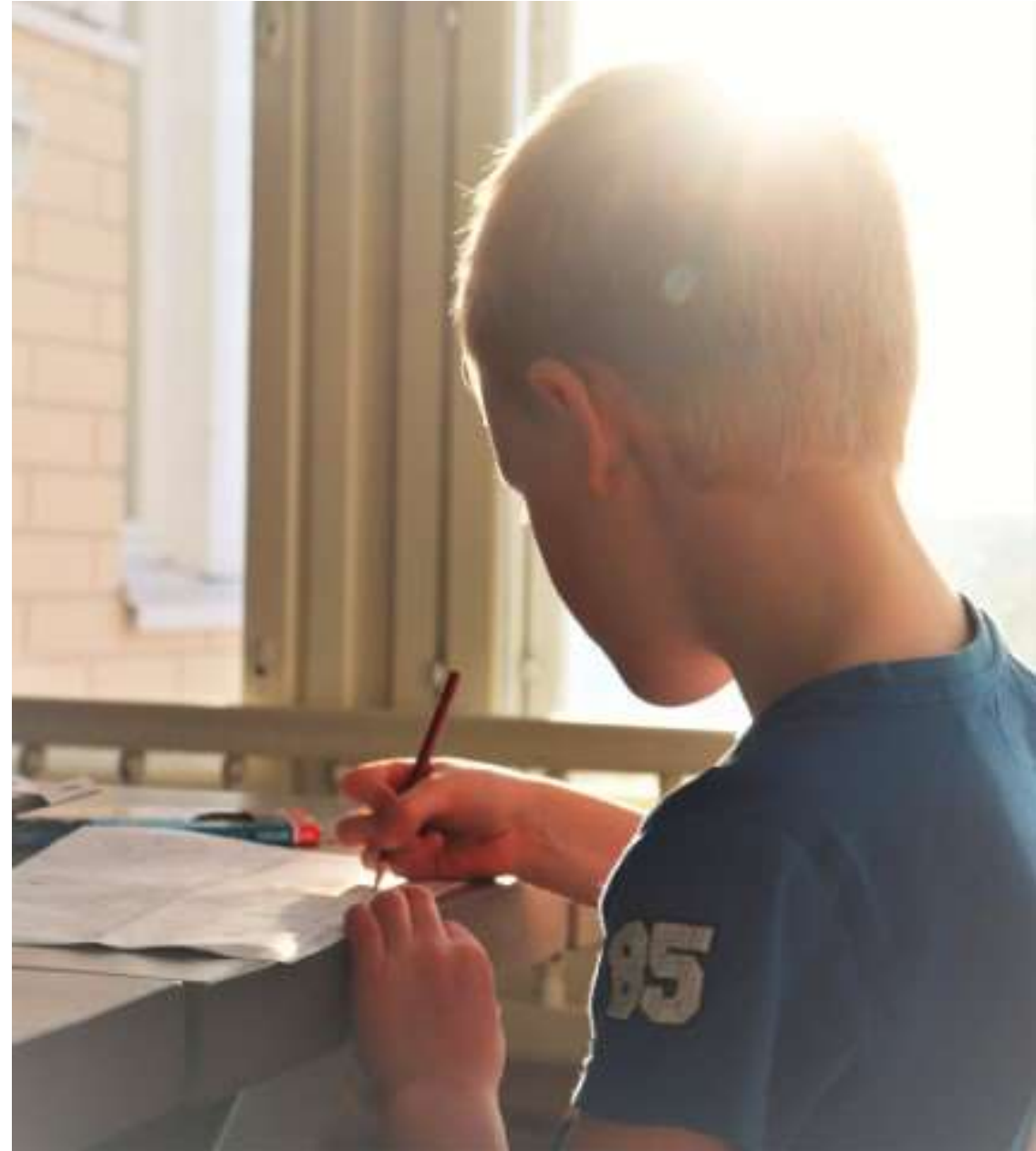
Kela|Fpa[®]

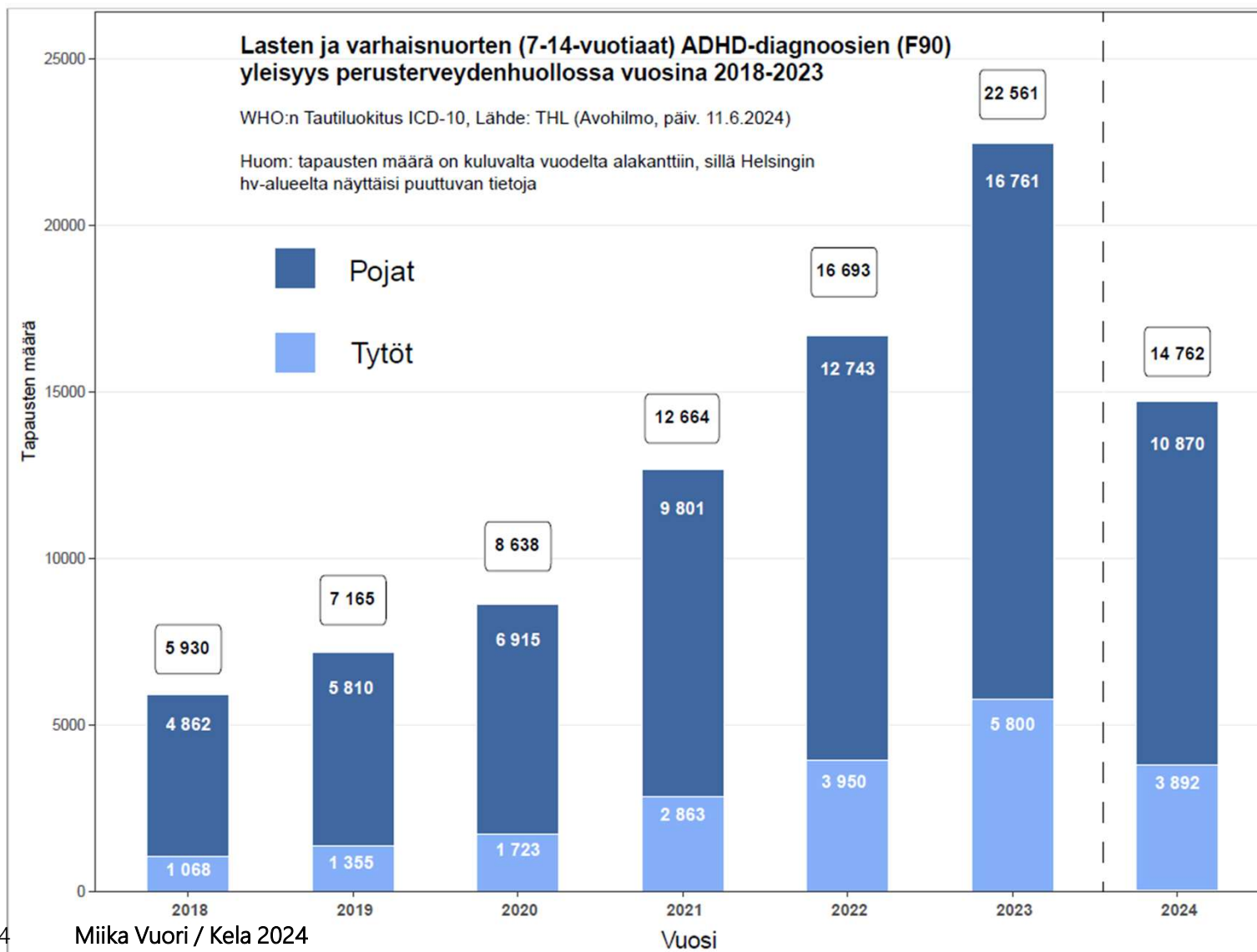
Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa -projekti

Riina-Maria Leskelä, projektipäällikkö

Kirjo-projektin tausta

Palvelujen kysynnän kasvu

- ❑ Entistä parempi neurokehityksellisten häiriöiden tunnistaminen, erityisesti ADHD:n kohdalla
- ❑ Toisaalta myös diagnoosihakuisuus ja mahdollinen ylidiagnostiikka
 - ❑ Joillakin hyvinvointialueilla jo 20% pojista saa ADHD-diagnoosin. ADHD:n maailmanlaajuinen esiintyvyys on noin 5-7%.

→ näkyy erityispalvelujen tarpeen kasvuna (esim. erikoissairaanhoido, lastensuojelu)

→ näkyy voimakkaasti kasvaneissa Kelan kuntoutuksen hakijamäärissä

Palvelujen kysynnän kasvu

- Kyse ei ole lääketieteellisestä, vaan yhteiskunnallisesta haasteesta
- Palvelujärjestelmän liiallinen kuormitus tarkoittaa sitä, että oikeasti apua tarvitsevat eivät sitä välttämättä saa
- Mikään yksittäinen palvelu tai taho ei pysty ratkaisemaan tätä haastetta (esim. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, Kela, koulut ja oppilaitokset, vanhemmat)

Kelan neurokehityksellisten häiriöiden kuntoutusta on vahvistettu

- Hallitus myöntää **väliaikaisen** lisärahoituksen Kelan harkinnanvaraisille neuropsykiatrisille kuntoutuspalveluille 7,5 + 22 milj.euroa
- Lisärahoitus riittää vuoteen 2026 saakka

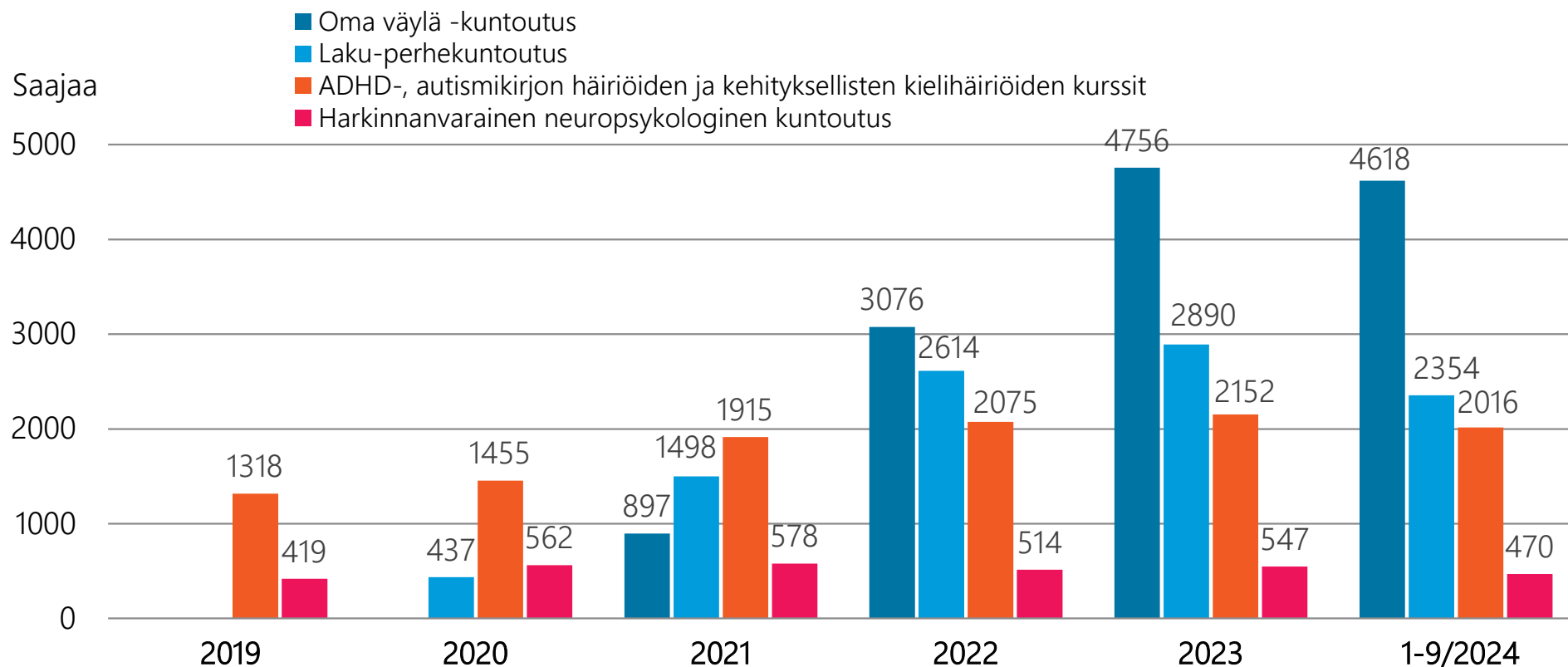
→ Vuoden 2026 jälkeen Kelan harkinnanvarainen neuropsykiatrinen kuntoutus jatkuu, mutta selkeästi pienemmällä volyymilla - mitä tapahtuu sitten?

Kelan keskeisiä kuntoutuspalveluja neurokirjon lapsille ja nuorille:

- Sopeutumisvalmennuskurssit perheille, joissa lapsella on ADHD tai autismikirjon häiriö
- LAKU-perhekuntoutus 7–15-vuotiaille lapsille tai nuorille, joilla on diagnosoitu ADHD, autismikirjon häiriö (ilman merkittävää kognitiivisen kehityksen viivettä) tai Touretten oireyhtymä tai pitkäaikaiset tic-oireet
- Oma väylä -kuntoutus 16-29 -vuotiaille nuorille, joilla on ADHD tai autismikirjon häiriö ilman kognitiivisen kehityksen häiriötä (Aspergerin oireyhtymä)

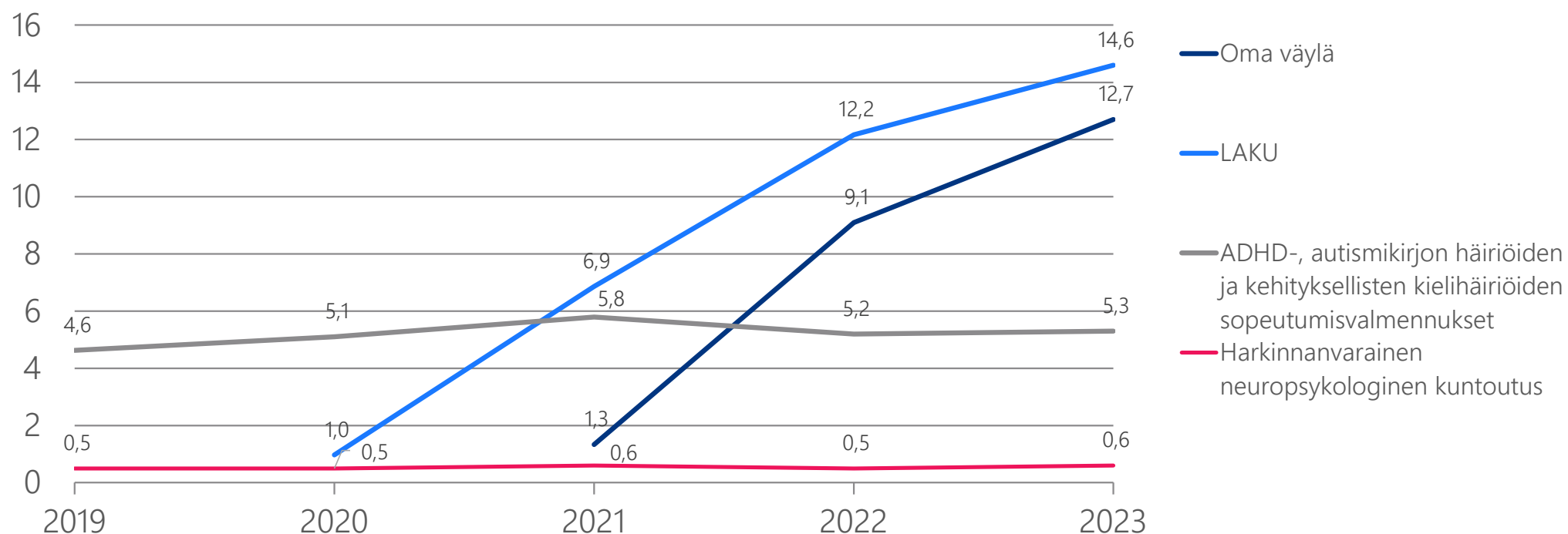
Kelan neuropsykiatristen kuntoutuspalvelujen saajamäärän kehitys v. 2019-09/2024

Saajamäärä kuvaa, kuinka moni asiakas on saanut kuntoutusta vuoden aikana (eri asia kuin uusien asiakkaiden määrä)

Neuropsykiatristen kuntoutuspalvelujen harkinnanvaraisen kuntoutuksen kustannusten kehitys v. 2019-2023

Milj. euroa

Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa

(Kirjo-projekti)

Kirjo-projektin tavoitteet

- Edistää käytäntöjä, joilla parannetaan tuen, hoidon ja kuntoutuksen piiriin pääsyä varhaisessa vaiheessa
- Selkiyttää Kelan kuntoutuksiin ohjautumisen polkua ja Kelan kuntoutusten kohderyhmää
- Viestiä vuoden 2026 jälkeen tapahtuvista muutoksista

Yhteistyötahot

- Keskeinen kohderyhmä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen lisäksi on kasvatus- ja opetustoimiala
- Projektissa keskitytään lasten ja nuorten tukitarpeisiin (0-29 –vuotiaat)
- Hyvinvointialueille tulossa pieni rahoitus haettavaksi näiden palvelujen kehittämiseen
- Projektia käynnistettäessä kuullaan laajasti keskeisiä tahoja
- Projektin kesto 2024-2027, tavoitteena pysyvät muutokset

Kela|Fpa

**Millaiseen
kehittämiseen
rahoitusta
myönnetään?**

Rahoituksen saamisen ehdot

- 1) Varhainen tuki ja monialaisuus
 - ei voi kohdentua vain erikoistason palveluihin
- 2) Yhteistyö kasvatuksen tai koulutuksen toimialan kanssa on rahoituksen saamisen ehtona
 - Yhteistyö voi tarkoittaa myös vasta alkavan yhteistyön kehittämistä

3) Sitominen muuhun meneillään olevaan kehittämistyöhön ja palvelujen johtamiseen

- ei irrallista projektikehittämistä

4) Valtakunnallisuus ja vertaiskehittäminen

- Projektirahoitusta saavat toimijat sitoutuvat jakamaan omia hyviä käytäntöjään ja oppejaan muille

Johdon mukana olo tärkeää kautta linjan

Rahoitushaku

- Hakijoina hyvinvointialueet, osa rahoituksesta voidaan jakaa edelleen kasvatuksen ja koulutuksen yhteistyökumppanille
- Alueellisten projektien tulisi alkaa keväällä 2025
- Hakuaika 13.1.-14.2.2025
- Hakulomake ja ohjeet:

[Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa | Kumppanit | Kela](#)

Sparrausajat hakulomakkeen täyttöön ja projektisuunnitelman tekoon
joulu- ja tammikuussa

Ilmoittautuminen sparrausajoille ja lisätiedot: kuntoutushanke@kela.fi

Kasvatus- ja opetusalan ammattilaisten osallistaminen

- Tutkijatapaaminen 30.9.2024
- Projektin esittely VIPU-verkostossa 6.11.2024
- Kyselyn kasvatuksen ja opetuksen ammattilaisille neurokirjon lapsiin ja nuoriin liittyen marraskuussa 2024
- Muuta, mitä?

Mitä toivomme kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjiltä ja johtajilta?

- Kasvatuksen ja koulutuksen mukana olo on Kirjo-projektin vaikuttavuuden kannalta olennaisen tärkeää
- Toivomme saavamme mahdollisimman laajasti kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjiä mukaan
- Käytännössä yhteydenotot tulevat hyvinvointialueilta
- Yhtä hopeanuolta ei ole, mutta yritetään yhdessä parhaamme!

Kiitos!

Riina-maria.leskela@kela.fi

